

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 224/2021-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša prerokoval námietku zaujatosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, advokátska kancelária, Janka Alexyho 7, Bratislava, vznesenú proti sudcovi Ústavného súdu Slovenskej republiky Robertovi Šorlovi v konaní vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2899/2020 a takto

r o z h o d o l :

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Robert Šorl **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2899/2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietka zaujatosti

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 2899/2020 konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky vo veci namietaného porušenia tam označených práv uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava IV č. k. 1 Pn 414/20/1104 z 21. októbra 2020 a jemu predchádzajúcim postupom. Vec napadla III. senátu ústavného súdu, ktorého predsedom je sudca Robert Šorl.
2. Podaním doručeným ústavnému súdu 8. januára 2021 sťažovateľka v konaní sp. zn. Rvp 2899/2020 vzniesla podľa § 50 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) námietku zaujatosti proti sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi. Druhú námietku zaujatosti sťažovateľka doručila ústavnému súdu 30. marca 2021.
3. V odôvodnení námietok zaujatosti sťažovateľka uviedla, že pre pomer k veci a osobe sťažovateľky existujú dôvodné pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu Roberta Šorla. Tie vyplývajú predovšetkým zo skutočnosti, že od roku 2007 pôsobil na Okresnom súde Prievidza, z ktorého pochádza aj švagor sťažovateľky, ktorý ako úspešný podnikateľ ovláda takmer celé

Slovensko a je podozrivý zo spáchania majetkovej trestnej činnosti spolu so zomrelým manželom sťažovateľky. Švager sťažovateľky zasahoval aj do písania tejto námietky zaujatosti, keď signalizoval jej zmazanie cez počítač. Rovnako si počínal aj pri písaní ústavných sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2899/2020 a Rvp 5/2021. Robert Šorl pritom podľa sťažovateľky jej švagra určite osobne pozná. Konanie v trestnej veci, ktorá je predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľky vedenej pod sp. zn. Rvp 2899/2020, je dlhodobo ovplyvňované súdmi, orgánmi štátnej správy, orgánmi činnými v trestnom konaní, ako aj neprípustným konaním švagra sťažovateľky, ktorý zariadil zmenu diagnózy sťažovateľky. Sťažovateľka spomína viacero konaní vedených ústavným súdom, pričom vyjadruje nesúhlas s jeho rozhodnutiami vo veci samej, ako aj vo veci ňou vznesených námietok zaujatosti proti sudcom ústavného súdu, ktoré nezohľadnili existenciu rôznych prepojení a väzieb v trestných veciach, ktoré sú predmetom preskúmania pred ústavným súdom.

4. Sudca Robert Šorl sa k námietkam zaujatosti vyjadril listom z 13. apríla 2021, v ktorom uviedol: *„K tomu podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde uvádzam, že sťažovateľku a ani iné osoby uvádzané v jej námietke nepoznám. V tom, že som bol predsedom Okresného súdu Prievidza, dôvod mojej zaujatosti nevidím, pričom vo veci týkajúcej sa ústavnej sťažnosti sťažovateľky som nebol činný. K veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe a ani ich zástupcom žiaden pomer nemám.“*

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

6. Podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci aj vtedy, ak bol v tej istej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

7. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti proti sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

8. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

9. Podľa čl. IV bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety písm. d) zákona o ústavnom súde rozhoduje štvrtý senát, ak ide o sudcov tretieho senátu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

10. Ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania (porov. BARAK, A. *Judge in a Democracy*. Princeton University Press, 2008. s. 101 a nasl.), resp. nevzniká navonok legitímny dojem, že by takýto záujem mohol mať. Rozhodovanie sudcom, ktorý nie je nestranný, nie je len popretím rovnosti účastníkov konania, ale ide svojím spôsobom aj o rozhodovanie vo vlastnej veci (*nemo iudex in causa sua*; porov. bod 5 uznesenia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. Nao 46/2010-78 z 11. júna 2010; dostupné na internete: www.nssoud.cz), a vôbec o popretie zmyslu súdnictva a práva.

11. Ústavný súd už vo svojej predošlej judikatúre konštatoval, že z pohľadu práva na nestranného sudcu ako komponentu práva na spravodlivý proces vyvinul Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) dve previazané stránky nestrannosti a judikatúru k nim rozvíja už viac ako 30 rokov (porov. Piersack v. Belgicko, sťažnosť č. 8692/79, rozsudok ESLP z 1. 10. 1982; Pohoska v. Poľsko, sťažnosť č. 33530/06, rozsudok ESLP z 10. 1. 2012).

12. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, a tie sú overované rovnomennými testami. Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to jednak vo všeobecnosti (porov. Olujić v. Chorvátsko, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok ESLP z 5. 2. 2005, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (porov. Kinský v. Česká republika, sťažnosť č. 42856/06, rozsudok ESLP z 9. 2. 2012, bod 87). Pri rozhodovaní o tom, či v danom prípade existuje legitímny dôvod na obavy, že istý sudca nie je nestranný, hľadisko namietateľa je dôležité, ale nie je rozhodujúce; rozhodujúce je, či tieto obavy môžu byť považované za objektívne odôvodnené (porov. Thorgeir Thorgeirson v. Island, sťažnosť č. 13778/88, rozsudok ESLP z 25. 6. 1992, bod 51).

13. Nestrannosť je vo vnímaní ESLP absenciou zaujatosti či predsudku vo veci, pričom nestrannosť môže byť overovaná už spomenutým subjektívnym a objektívnym testom.

14. Podstatou námietok zaujatosti sťažovateľky vznesených v konaní vedenom pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2899/2020 proti sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi je jeho predchádzajúce pôsobenie na poste predsedu Okresného súdu Prievidza, kde žije aj švager sťažovateľky, ktorý ovplyvňuje konania, v ktorých vystupuje sťažovateľka. Ostatná časť odôvodnenia námietok sťažovateľky má charakter chaotickej a nesúrodnej argumentácie o rôznych osobách, ich vzájomných prepojeniach a väzbách a o konaniach iniciovaných sťažovateľkou.

15. V rámci dôvodov vylúčenia sudcu ústavného súdu ustanovených v § 49 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde je potrebné uviesť, že predpoklady vylúčenia sudcu ústavného súdu opísané ako „*pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom*“ vzhľadom na

okolnosti aplikovateľné na vec námietky zaujatosti sťažovateľky proti sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi naplnené nie sú.

16. Ústavný súd nenachádza žiadnu súvislosť medzi predchádzajúcim pôsobením sudcu ústavného súdu Roberta Šorla vo funkcii predsedu Okresného súdu Prievidza a vecou sťažovateľky vedenou ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2899/2020, v ktorej namieta porušenie tam označených práv postupom a rozhodnutím Okresnej prokuratúry Bratislava IV. Orgán verejnej moci, ktorý je účastníkom konania pred ústavným súdom vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2899/2020, nie je orgánom verejnej moci, za ktorý by sťažovateľka alebo osoby jej blízke boli oprávnené konať, a taktiež nie je orgánom verejnej moci, za ktorý by bol oprávnený konať namietaný sudca. Podľa ústavného súdu neexistuje žiaden dôvodný predpoklad pre vylúčenie namietaného sudcu pre pomer k veci.

17. Ústavný súd neidentifikoval ako dôvod vylúčenia ani okolnosť, že švagor sťažovateľky žije v meste Prievidza, kde sa venuje podnikateľskej činnosti. V tejto súvislosti je podstatné, že sudca ústavného súdu Robert Šorl nie je v príbuzenskom vzťahu so sťažovateľkou, s jej blízkou osobou, jej právnou zástupkyňou v konaní pred ústavným súdom alebo pred všeobecnými súdmi, či inými orgánmi verejnej správy alebo so zúčastnenými osobami.

18. Rovnako v konaní, ktoré je predmetom ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 2899/2020, nebol sudca ústavného súdu Robert Šorl v minulosti žiadnym spôsobom činný alebo zainteresovaný.

19. Pri skúmaní nestrannosti (subjektívny a objektívny test nestrannosti) sudcu ústavného súdu Roberta Šorla tak podľa ústavného súdu nateraz neexistuje zistiteľná skutočnosť, ktorá odôvodňuje vznik subjektívnej alebo objektívnej pochybnosti o jeho predpojatosti vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2899/2020. Podľa ústavného súdu ani z pohľadu nestranného pozorovateľa sa nemôže dôvodne javiť, že sudca ústavného súdu Robert Šorl má pomer k účastníkom konania alebo ich zástupcom pred ústavným súdom alebo pomer k veci prejednáwanej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2899/2020.

20. Vzhľadom na uvedené IV. senát ústavného súdu dospel k záveru, že nezistil žiadne skutočnosti na vylúčenie sudcu ústavného súdu Roberta Šorla z prejednávania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2899/2020, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2021

Libor Duľa
predseda senátu